

Vábení Zelené příšery

aneb ekologismus jako náhražkové náboženství

Michal Semín

Člověk se zpravidla klaní tomu, co ve svém životě považuje za nejdůležitější. Není-li to vzhledem ke světu transcendentní Bůh, je tím objektem uctívání některý (někteří) z tvorů. Pro někoho je bohem břicho, pro jiného peníze či vlastní moc a sláva. To se však i mnohým pohanům jeví jako člověka nedůstojné a proto aspirují ke sledování ušlechtilějších cílů. Takovým se zdá být i Ochrana Přírody. Velká uvozovací písmena jsem zvolil proto, abych tento pojem odlišil od přirozené péče člověka o Bohem svěřené statky. A ekolatrii od rozumného a vyváženého postoje člověka k přírodě.

Každý tvor, živý i neživý, má svůj zdroj bytí v Bohu, neboť tvor existenci Stvořitele nutně předpokládá. V Bohu jako původci bytí má každý tvor i svůj poslední cíl. Proč? Protože účelnost (smysl) věci patří k její základní ontologické výbavě, k její přirozenosti, kterou si sama udělit nemůže. Všechny stvořené věci v sobě v nějaké míře odrážejí Boží krásu a majestát a to zvláště i jako celek. Boží nezměrnost pak lépe vyjadřuje množství věcí než věc jediná. Tato mnohost však není jen číselná (pouhé nakupení věcí), nýbrž jde o mnohost uspořádanou v jednotu. Všechny věci jsou pak uspořádány k Bohu, nikoli však souřadně, jako vojáci v šiku, nýbrž v poměru nadřazenosti a podřazenosti, vytvářejícím samu vnitřní strukturu řádu.

Řád, uložený Stvořitelem svému tvorstvu, je tedy hierarchický. V něm jsou nižší věci podřazeny vyšším a v takto uspořádaném celku jsou pak všechny věci zaměřeny k Bohu jako svému původci i cíli.

Korunou veškerého stvoření je člověk, neboť jen on se z hmotných tvorů Bohu podobá v dokonalostech, jimž se jiným tvorům nedostává. Těmito dokonalostmi jsou rozum a svobodná vůle. Jen člověk dosahuje Boha rozumovým poznáním a láskou. Všechny ostatní části stvoření tu jsou tu pak pro člověka, aby se jejich rozumným užíváním zdokonaloval a k Bohu jako svému poslednímu cíli směřoval. Stvoření jako celek tedy oslavuje Boha skrze člověka. Ten si má Zemi podmanit a panovat nad

všemi mořskými rybami, nebeským ptactvem a všemi živočichy, kteří se po zemi pohybují (Gen 1, 28).

Má-li být však tato vláda člověka nad stvořením být Bohu milá, musí panovat Bohem chtěným, tedy spořádaným způsobem. Země je člověku dána do správy proto, aby nám i dalším generacím sloužila. Proto ji nemáme svévolně ničit, ale rozumně obhospodařovat.

Vláda nad tvorstvem proto člověka opravňujeme k tomu, aby využíval neživou i živou přírodu pro svoje rozumně zdůvodnitelné potřeby a ve svůj skutečný prospěch. V tomto smyslu platí, že smyslem života husy není jen její volné poletování v krajině, ale také aby se dobře vykrmená objevila o Božím hodě vánočním na slavnostně prostřeném stole...

Většina environmentalistů však smýšlí jinak. Příroda je pro ně něčím posvátným a proto je ze všeho nejlepší, když do ní člověk zasahuje co nejméně. Radikálnější odnože ekologismu jdou tak daleko, že o člověku smýšlí vzhledem k Přírodě primárně jako o škůdci a usilují o to, aby prostřednictvím mocensky vynucených populačních programů počet obyvatel Země dále nevzrůstal.

S tímto postojem zjevně souvisí i v postindustriálních společnostech hojně rozšířený kult domácích zvířat, povýšených do statutu rovného člověku. Ale to je na samostatný článek.

Světónázorově mají mnozí environmentalisté blízko k panteismu, rušícímu rozdíl mezi transcendentní Příčinou a tvorstvem. Bůh a svět jsou jedním. Respektive bohyní – Gaiou.

Třicet osm let byl pravou rukou generálních sekretářů OSN [Dr. Robert Muller](#), který na přednášce v roce 1989 ohlásil novou kopernikovskou revoluci. Zatímco se lidé dosud domnívali, že planeta Země byla určena jim, dnes pomalu převládá přesvědčení, že je tomu naopak. „Jsme součástí živého planetárního organismu. Každý z nás je jeho buňkou, nervovou jednotkou Země. Vy, coby kosmické a planetární buňky, jste součástí rozsáhlého biologického a evolučního procesu... Nyní máme k dispozici světový mozek, schopný rozpoznat nebezpečí, jemuž Země čelí, totiž Organizaci spojených národů a její orgány“.

Na půdě OSN je panteismus široce rozšířen. Pamětníci z řad čtenářů tohoto blogu si snad ještě vybaví Summit Země, jenž se konal v roce 1992 v Rio de Janeiru. Ten byl zahájen dvěma minutami ticha za vyhynulé živočišné druhy, po nichž generální sekretář Boutros Boutros -Ghali vyzval k vytvoření závazné společenské smlouvy se Zemí. Celou konferenci tehdy řídil kanadský multimilionář a vyznavač New Age a

náboženského synkretismu [Maurice Strong](#), jenž je spoluautorem Charty Země i Kjótského protokolu.

Tento pseudonáboženský motiv, přítomný v ekologickém hnutí, se promítá i do tento týden zahájené konference OSN o klimatických změnách. Do jeho programu má být zařazen speciální blok věnovaný roli světových náboženství v boji proti klimatickým změnám. V čele této iniciativy stojí princ Filip, choť britské královny Alžběty II., jenž začátkem listopadu pořádal na zámku Windsor ve spolupráci s OSN mezináboženskou konferenci pod názvem [Mnoho nebes, jedna Země](#). Její účastníci se zavázali, že podpoří na třicet různých programů, včetně výstavby solárně vyhřívaných taoistických templů, ochrany posvátných pralesů, zateplování sakrálních budov či vytištění posvátných knih na recyklovaném papíru. S tímto závazkem v příštích dnech vystoupí na probíhající kodaňské konferenci, aby světu slavnostně oznámili, že se velká světová náboženství začínají zelenat. Co si však princ Filip myslí o hodnotě lidského života? Leccos prozradí aristokratova věta z předmluvy ke knize z roku 1987 „If I Was an Animal“: „Kdybych měl projít reinkarnací, rád bych se sem vrátil v podobě smrtícího viru, abych pomohl vyřešit problém přelidnění“.

Vábení Zelené příšery (promiň, [Rikitane](#)) bohužel svedlo i kdejaké křesťany. Příkladem za všechny jsou lidé z iniciativy [Nechte zvony znít](#), vzniklé na půdě Světové rady církví. Vzhledem k tomu, že ta se v minulých desetiletích „proslavila“ svým benevolentním postojem ke komunistickým režimům a její vedení mělo s křesťanstvím jen velmi málo společného, nepřekvapuje mne, že se po totalitarismu rudém lísá i k jeho přebarvené odrůdě. Mezi organizacemi, vyzývajícími k rozeznění kostelních zvonů na den vrcholných jednání kodaňské konference o klimatu, je uvedena i Česká křesťanská akademie, jejíž prezident letos v únoru [prohlásil](#), že bagatelizovat důsledky klimatických změn je stejně absurdní, jako banalizovat rozsah holocaustu. Nevím, nevím, ale být Židem, tak by se mne takové srovnání asi dotklo.

Nebo to má být jen takové předběžně varování, že se za popírání závažnosti klimatických změn bude jednou zavírat?

Zdroj: <http://blog.ihned.cz/index.php?p=YSemín>